2013-12-20

PM SÄN 2013/278

Länsstyrelsen i Stockholms län Enheten för sociala frågor

Beteckning 8215-9980-2013

Redovisning av verksamhet med personligt ombud i Nacka-Värmdö år 2013

Antal personliga ombud (tjänster respektive personer) 2013:

Verksamheten har 4 heltidstjänster. En medarbetare har varit partiellt tjänstledig 30 %. Vikarie har varit anställd under perioden 2013-01-01–2013-07-31.

Planerat antal personliga ombud (tjänster respektive personer) 2014:

Ingen förändring planeras under 2014. En medarbetare kommer att vara fortsatt partiellt tjänstledig 30 %. Ingen vikarie kommer anställas.

Organisation och ledning

Var i organisationen är verksamheten placerad?

Nacka kommun har arbetsgivaransvar och personliga ombudsverksamheten är placerad fristående direkt under verksamhetschef Marie Kronosjö inom verksamheten Sociala stödresurser. Rådande arbetsledning är väl fungerande. Varje vecka har arbetsgruppen personalmöten och en gång per månad arbetsplatsträff med ansvarig chef. Båda träffarna protokollförs.

Vilka ingår i ledningsgruppen?

Följande organisationer finns representerade i ledningsgruppen:

- Nacka Socialtjänst (enhetschefer och gruppchef)
- Öppenvårdspsykiatrin i Nacka (enhetschef, Capio)
- Värmdö Socialtjänst (verksamhetschefer myndighet och socialpsykiatri)
- Öppenvårdspsykiatrin i Värmdö (enhetschef, Capio).

- Gemensamt för båda kommunerna: Slutenvården psykiatrin (verksamhetschef, SLL)
- Representanter från intresseorganisationerna Livgivarna-IFS, RSMH och Attention.

Dessutom deltar verksamhetschefen samt de personliga ombuden. Primärvården (Nacka, Värmdö), försäkringskassan och arbetsförmedlingen kommer bjudas in till ledningsgruppsmöte under 2014.

Vilka arbetsformer har gruppen och vilket mandat har deltagarna?

Ledningsgruppens medlemmar ska verka för att ge personligt ombud tyngd i den egna organisationen. Medlemmarna har även till uppgift att regelbundet förtydliga personligt ombuds roll och marknadsföra dess verksamhet i den egna organisationen. Medlemmarna ska stödja personligt ombud när det gäller prioriteringar av olika grupper inom målgruppen.

Hur många ledningsgruppsträffar har ni haft under 2014?

Ledningsgruppen har träffats tre gånger under det gångna året.

Hur arbetar ni för att säkerställa kvaliteten i verksamheten?

Sociala stödresurser har ett gemensamt webbaserat system för att registrera och följa upp synpunkter och klagomål. Systemet är ett av våra verktyg för vår verksamhetsutveckling men också ett verktyg för kommunikation med våra kunder/klienter. Under 2013 har verksamheten utvärderats via socialstyrelsen.

Beskriv vilken kompetensutveckling PO har fått under 2013.

Verksamheten har regelbunden extern handledning. Handledningen är nätverksinriktad och vald utifrån att ombuden tidigare gått nätverksledarutbildning. PO har deltagit i yrkesföreningen, YPOS årliga konferens.

Verksamhet

Har någon verksamhetsförändring skett under 2013?

Nätverksinriktningen har utvecklats och verksamheten erbjuder klienterna nätverksmöten. Den nya arbetsmetoden är nu helt implementerat i arbetet.

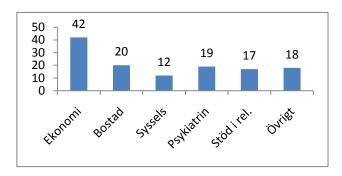
Planeras någon förändring av verksamheten under 2014?

Nej.

Vilka är de vanligaste orsakerna till kontakt med PO?

De vanligaste orsakerna till kontakt är ekonomi, bostad och psykiatrin. Under 2013 var uppdragen hos de klienter som avslutades fördelade enligt följande tabell:

Ekonomi kan vara att ansöka om försörjningsstöd, sjukersättning eller sjukpenning. Bostad: att ansöka om olika former av boende, men även att avvärja vräkning. Sysselsättning kan vara att få komma till en daglig verksamhet eller hitta en lämplig utbildning. Psykiatri handlar många gånger om att etablera kontakt, få behandling, eller få byta läkare/behandlare. Stöd i relationer innebär exempelvis att vara med i möten med anhörig/närstående eller en arbetsgivare. Under övrigt varierar uppdragen; här kan det handla om att ansöka om boendestöd, kontaktperson, god man/ förvaltare, hitta en advokat, få somatisk vård eller missbruksvård, eller få kontakt med en intresseförening som RSMH, Attention eller Schizofreniförbundet.

Ser ni några tendenser/förändringar av orsaker till att klienter tar kontakt med PO?

Vi har haft flera klienter som haft problem med sina gode män. Uppdragen har varit oklara, och det har varit svårt att byta god man. Okunskapen kring vad en god man har för uppdrag och vad dessa uppdrag innebär finns även hos myndighetspersoner. Detta ökar förvirringen ytterligare för klienterna och deras anhöriga.

Vi ser en fortsatt stor svårighet för våra klienter att få en hyresrätt vid bostadslöshet. Dessutom är det svårt att få sociala kontrakt för våra klienter. Klienter kan istället hamna på hotell och vandrarhem under lång tid.

Vi ser en otydlighet kring vem som ska samordna kring våra klienter. Likaså att den privata öppenvårdspsykiatrin har haft en begränsad möjlighet att delta i samarbetsmöten kring klienter.

Har någon särskild grupp uppmärksammats?

Nej.

Finns bedömningsgrunder/riktlinjer för om/när en person ska få PO?

Ledningsgruppen har fastställt följande målgrupp för personliga ombuden: Personligt ombud bör erbjudas personer med psykiska funktionshinder (18 år och äldre)

- som har väsentliga svårigheter med att utföra aktiviteter på viktiga livsområden och dessa begränsningar har funnits eller kan antas komma att bestå under en längre tid. Svårigheterna ska vara en konsekvens av psykisk störning. /NPS/
- och har sammansatta behov av vård, stöd, service och sysselsättning och som har behov av kontakt med socialtjänst, primärvård och/eller den specialiserade psykiatrin (utan krav på diagnos) och andra myndigheter.

Personligt ombud ska vara en möjlig insats också för personer som finns på hem för vård eller boende, för personer med psykiska funktionshinder och missbruk, för personer med psykiska funktionshinder som är hemlösa samt för personer som riskerar att utveckla svåra psykiska funktionshinder.

Finns prioriteringsordning vid händelse av "kö"?

Riktlinjer för prioritering är framtagna i samråd med ledningsgruppen. De klienter som har hemmaboende barn och de klienter som hotas av vräkning prioriteras. Vidare prioriterar vi den tysta målgruppen, det vill säga de som inte alltid aktivt söker sig till oss; genom ett uppsökande arbete på bl.a. träfflokaler.

För att minska kön och samtidigt inte avvisa klienter i skiljer vi på tre olika grupper:

- De klienter/eller anhöriga som söker oss själva och inte har några professionella kontakter.
- De klienter/anhöriga som söker oss själva och har professionella kontakter.
- De professionella som kontaktar oss och vill länka en klient till oss.

Vi träffar personer som söker personligt ombud tidigt och innan de ställs i en eventuell kö. På så sätt försöker vi se vilka som inte tillhör vår målgrupp och hänvisar vidare om det är möjligt.

Systemfel

Beskriv arbetet med systemfel.

Personligt ombud i Nacka och Värmdö har ledningsgruppens mandat och förtroende att utifrån en fristående ställning arbeta med fel och brister. Att i olika sammanhang påtala och företräda målgruppen i övergripande frågor på såväl lokal som regional och nationell nivå. Att verka för att uppnå ett gott samverkansklimat med berörda organisationer, myndigheter och andra berörda.

Fel och brister på olika nivåer

- Lokal nivå enskilda handläggare/behandlare, ledning, organisation, resurser Om ett fel eller en brist beror på enskilda handläggare/behandlare, en avdelnings ledning, organisation eller de resurser som finns till dess förfogande; då vänder sig PO till ansvariga chefer och politiker för att påtala detta.
- Central nivå lagstiftning, politiska mål, resurser
 Om ett fel eller en brist beror på exempelvis lagstiftning så kan det vara aktuellt att gå samman med andra PO, myndigheter, lokala politiker eller intresseorganisationer för att göra exempelvis en skrivelse.

PO gör en analys av felet eller bristens karaktär och vilken nivå det gäller. Under analysfasen har PO möjlighet att vända sig till olika aktörer och myndigheter för konsultation. Fel och brister förmedlas även i samtal eller möte med ansvariga chefer och politiker (i första hand med första linjens chef och sedan går PO ev. vidare uppåt i organisationen).

PO förmedlar även fel och brister genom:

- Falldragningar i ledningsgruppen
- Årsrapport
- Lokala förtroenderåd

Uppföljning av rapporterade fel och brister sker genom en dialog mellan PO och den organisation eller myndighet som det berör. Om fel eller brister kvarstår och är av allvarlig karaktär används nedanstående tillvägagångssätt:

- Dialog mellan PO och ansvarig chef
- Råd och stöd från ledningsgruppen
- Kontakt med andra myndigheter, berörda politiker och chefer

Vilka olika systemfel har rapporterats?

- Svårigheter för klienter (och deras anhöriga) att förstå vilket uppdrag deras gode man respektive förvaltare har, att veta vad de kan förvänta sig av dessa. Dessa svårigheter har vi sett att även myndighetspersoner (socialsekreterare) har. Detta har vi rapporterat till ledningsgruppen och till överförmyndarenheten (Nacka kommun).
- Bristande rättssäkerhet inom rättspsykiatrin. Detta har rapporterats till högsta chef
 inom rättspsykiatrin i Stockholms läns landsting. Frågan om bristande rättssäkerhet
 lyftes även fram av klient i media, där det personliga ombudet fanns med som stöd.
 SVT Agenda gjorde utifrån detta ett reportage om hur klienten hade blivit behandlad
 inom den slutna rättspsykiatrin. Det personliga ombudet stödde klientens version. Det
 ledde till en efterföljande debatt där bland annat ansvarig inom SKL medverkade.
 Brister som vi genom reportaget ville belysa var:
- Sårbarheten med en ansvarig läkares bedömning och diagnossättning.

- Det underläge som den enskilde som vårdas inom LRV befinner sig i gentemot läkare och systemet.
- Svårigheten att få en second opinion.
- Svårigheten att få ett bra advokatstöd i rätten, då klienten oftast inte ens har haft möjlighet att träffa advokaten innan förhandlingen.

Allmän information

	Män	Kvinnor
Antal klienter 31 dec 2012	26	26
Antal klienter 31 dec 2013	13	29
Nya klienter 2013	17	28
Avslutade klienter 2013	30	25

Uppgifter om klienter som avslutats under 2013

Åldersgrupper	Män	Kvinnor
18-29 år (1983-1994)	5	7
30-39 år (1973-1982)	7	4
40-49 år (1963-1972)	3	8
50-59 år (1953-1962)	11	5
60-64 år (1948-1952)	3	1
65- och uppåt (-1947)	1	0
Antal klienter med	4	6
minderåriga barn som PO		
har vetskap om		
Varav antal klienter med	2	5
hemmaboende barn		
(Innefattar även växelvis boende)		

Bilaga

Ekonomisk redovisning bifogas redovisningen där antal tjänster, eventuella vakanser, tjänstledigheter samt längre sjukfrånvaro framgår.

Marie Kronosjö

Verksamhetschef Personligt ombud, Nacka kommun